

Công luận trên thế giới

Tác Giả: Giao Chi, San Jose
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 05:19

Hết sức đôn đo:

Chúng tôi hết sức ngỡ ngàng khi được tiếp cận tài này. Hàng ngày bả ra biế bao nhiêu thì giờ chìm đầ m trong thế giới ảo trên máy đầ n toán. Tìm tòi, nghiên cứu và viết bài. Giờ nhậ mậ i tin tức đầ u nhậ đầ n toán. Tớ Anh ngữ đầ n Việt ngữ . Tra cứu chuyên gì cũng có hết. Còn viết cho đúng chắ . Ghi cho đúng ngày tháng các đầ kiế n. Mậ i nhu cứu đầ u đầ c giờ i đáp. Tiế n lậ i trăm đầ ng. Nhiế u lúc cầ m thế y không có cái kho đầ kiế n mệnh mông bát ngát nhậ vậ y, không thế nào hoàn tắ t đầ c bài tham luận hàng tuế n.

Cũng nhậ hậ thế ng đầ n toán, biế bao nhiêu tài liế u, hình nhậ đầ c phậ biế n rậ ng rậ và công viế c sậ u tắ m di sậ n cho Bậ o Tầng Việt n cậ a chúng tôi đã tiế n hành hết sức tắ t đầ p.

Tuy nhiên, cái giá phậ i trậ cho nhậ ng thuế n lậ i cũng khá cao. Dù muế n hay không, mậ i ngày đã nhậ n đầ c hàng trăm thế đầ n toán. Tiế c thay nậ u là thế tín cậ a thân hậ u hay tài liế u hiế m quý thì còn nói làm gì. Thế cậ a bà con, cậ a chiế n hậ u, giờ i cho riêng ta đôi lậ i trậ c tiế p thì hết sức welcome. Nhậ ng toàn là bài thế , bài báo và các tin tức chuyên tiế p không cùng tắ n sậ . Thế thế ng phậ i giờ n lậ c và bậ đầ đầ n hậ n 90%.

Nậ u nhậ m mậ t bậ đầ hậ t thì lậ i sậ mậ t thế cậ a bà con, thân hậ u, mậ t tài liế u hiế m quý cậ a anh em. Ngoài ra, cái bậ nh tò mò cậ a con ngậ i vậ n còn. Đôi khi cũng mậ ra coi thế tắ thiên hậ chậ i nhau đầ thế y rậ ng lậ i lậ còn ác liế t hậ n cậ trậ n pháo kích cậ a cậ ng sậ n trên đầ i lậ kinh hoàng.

Phậ n lậ n phe nào cũng nhân danh tinh thế n chậ ng cậ ng nhiế t thành và cậ nh giác cao đầ . Hậ thế o luận vậ i nhau bậ ng lậ i Việt ngữ mà chúng ta không thế dùng đầ hậ thế ng đầ n cho thế hậ tậ ng lại.

Công luận trên thi gi i o

Tác Giả: Giao Chi, San Jose
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 05:19

Tuy nhiên, n u là thiên h bàng quang gây chi n thì qu nhiên là thiên h s , còn nói làm gì. Tôi i có m y ông b n, ngày x a v n cũng r t thân thi n, m y năm g n đây ch t tranh cãi d d i. Th m chí còn đ t i cho nhau là ti p tay v i c ng s n. Anh em quen nhau, t u h u trả d trên thi gi i o, b ng đám ch t ti t c ng s n Hà N i đ a ra ngh quy t g i là s 36, bày ra gi i pháp vu t ve h i ngo i. Hai ông b n thân c a tôi đang r nh r i, tr thành hai phe cùng tích c thi hành ngh quy t. Tinh th n c nh giác h t s c cao, ch m t nhau b o chính anh là ng i làm i cho c ng s n. Tr n chi n n ào trên thi gi i o h t s c đau lòng. Vì v y dù qu n ng i và đ n đo, tôi cũng xin lên ti ng . M t i n.

Đ u đuôi cũng t chuy n Đông Hà

Nh quý v đã bi t, khi làm phim v Qu ng Tr , chúng tôi đ c anh em quân nhân h a tuy n gi i thi u v mi n đ t đ a linh nhân ki t, r c r tên vàng. Đã có ng i đ a tên nhân v t n là cô Leyna Nguy n, sinh tr ng t i Đông Hà năm 1969. Cô Leyna hi n nay là ng i n i danh trong gi i truy n thông c Hoa K và Vi t Nam. Đây là m t n phóng viên g c Vi t đ u tiên đ t 2 gi i Emmy, đang làm vi c cùng 1 l t cho 2 đài KCBS và KCAL c a CBS. S ngi p truy n thông c a cô gái Đông Hà là 1 chu i dài nh ng thành tích liên ti p. Cu c đ i riêng c a cô đ c đ a lên thành phim truy n qua 1 đám c i v i h hàng thân h u nhà trai Hoa K v t n làng quê tham d theo t c l truy n th ng Vi t Nam. Tra c u trên máy đ i n toán v i hàng ch Leyna Nguy n ng i ta th y hàng trăm m i liên h v i r t nhi u đ tài. M i đ tài i có thêm nhi u ti t m c. Nào là ti u s , ch ng con, ngh nghi p, đám c i, các gi i th ng. Nói tóm i, Leyna hi n là tên tu i n i danh trong danh sách các nhân tài làm v vang dân Vi t. Các thân h u Qu ng Tr c a

chúng tôi đ u nhi t thành nói r ng ph i ph ng v n Leyna và đ a cô vào cu n phim Qu ng Tr . B i vì, ngoài danh ti ng v vang dân Vi t trong l nh v c truy n thông hoa K , cô là ng i r t nhi t thành tình nguy n y m tr c ng đ ng Vi t cho các l n gây qu t ng đài hay th ng ph bnh.

Tuy nhiên, vì th i gian không thu n ti n, v i cô không ph i là ca sĩ đ d dàng góp ti ng hát Đông Hà trong b phim Qu ng Tr . Vì v y chúng không có đ p ph ng v n thu hình.

Búa rìu d lu n :

Có th nói là t khi ra tr ng v làm vi c cho KCRA t i Sacramento cho đ n nay, s m nh chi u đ i cô gái Đông Hà su t 15 năm dài.

Công luận trên thế giới

Tác Giả: Giao Chi, San Jose
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 05:19

Chuyện về x Qu qua qua cu n phim vinh quy bái t v i hôn l đông tây h p m t nh nh c c nh c a đám c i trên làng quê ngày x a c a Hoàng thi Th là 1 thành công ngo n m c. Gi i th n g cao quý c a truy n thông nh n lãnh 2 l n. T ch c c quan thi n nguy n c a Leyna thành l p đ giúp quê nghèo cũng h t s c thành công.

M i chuy n t ng nh mãi mãi thu n bu m xuôi gió trong c 2 lãnh v c. T xã h i r ng l n Hoa K cho đ n c ng đ ng thi u s Vi t Nam. Nh ng ai có ng đầu ni m vui đã n m trong thiên tai. M i s b t đ u trên th gi i o. Hai tu n qua, m t đ i n th vô danh g i ra và các nhà truy n thông đ i n toán h t s c vô t đã ph bi n r ng rãi trên toàn c u. Th t cáo cha m cô Leyna Nguy n v n có thành tích r t x u t i n i đ nh c cũ la i ti u bang MN mi n đông Hoa K . T cáo cha c a cô ph m t i l a đ o đã vào tù. Gia đình dùng ti n gian l n đ ch y ch t cho cô mua ch c x ng ngôn viên TV Hoa K . Cũng gia đình này chuyên t ch c v n ngh t thi n g i là giúp cho đ ng bào t i Vi t Nam nh ng th c s là l i đ ng làm giàu. Lá th v i tinh th n xây đ ng khuyên m i ng i nên c n th n vì đ ng h ng đ ng b l i đ ng. Ch ng bi t đ ng hay sai, dù không có xu t x , nh ng n i dung th

t cáo h t s c tàn đ c. B n tin m ra nh “hot news” và đ c quý v t ng đài chuy n tin h t s c vô t , hăng hái phóng đ b n b n ph ng tr i. Không m t ng i nào tìm hi u xu t x c a ngu n tin, không m t ng i nào tìm cách ki m ch ng các tin t c. Th c s n u có tên ng i b tù t i vì gian l n, vi c tìm hi u tra c u không khó khăn. Và l i nghĩ thêm 1 chút, li u có ai có đ ti n ch y cho con cái tr thành x ng ngôn viên truy n hình Hoa K đ r i l i còn đ c lãnh các gi i th ng. Ti n đầu mà ch y cho đ và ch y l i nào.

Sau 1 tu n l , đ ng nh Leyna Nguy n m i bi t tin và cô v i vàng vi t th c i chính. Lá th v i l i l ch ng m c, cô gái Đông Hà thanh minh là t t c các tin t c đ u không đ ng. Cô xin m i tác gi vô danh c a ngu n tin vui lòng cho g p g đ đ i ch t.

Và cũng may m n cho cô, h u h t các t ng phát hành tin t c trên th gi i o đ u đ ng ngay b c th thanh minh c a gia đình b lên án.

Trong cu c s ng hi n nay, vinh quang nào mà không ph i tr giá. V n đ không ph i là b bu c t i đ ng hay sai. Công luận lên án không c n ch ng c và cũng không c n h p lý. Công luận trên th gi i o l i càng t do. Tr ng h p c a Leyna đã lên ti ng k p th i v i l i l ch s kh t n. M i ngu n tin đã loan, cũng đã đ ng c i chính. Hy v ng m i chuy n s đ c gi i t a. Nh ng v t th ng s v n còn lâu l m m i hàn g n đ c.

Công luận trên thới giới

Tác Giả: Giao Chi, San Jose
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 05:19

Leyna hä c đä c bài hä c vä búa räu đä luận. Đä luận cũng hä c đä c bài hä c vä mä c đä khä tän cäa tin täc. Sau cùng nhäng nhän vät làm vä vang dân Việt cũng phäi chuän bä chäng ngay ngäm đäng nuät cay vì tin täc phän đän nä ào trên thới giới. Bởi vì 1 đài TV, 1 chäng trình radio, mät tờ báo đäu có thä bä kiän, nhäng tác giä 1 lá đän thä vô danh và các nhà täng phát hành tin täc trên thới giới thì chäa hä có án lä phäi lãnh trách nhiäm pháp lý.

Trách nhiệm vä ai :

Thí đä trên đây không phäi là bệnh väc nän nhän và lên án nguän tin. Bởi vì trên thới giới, ai cũng có thä là nän nhän và ai cũng có thä là thä phäm. Nhäu có ác ý, ngäđäi ta đä dàng viết mät tin vu cáo, ghép hình, ghép cä tiäng nói räi phóng lên thới giới. Vän đä nên thäo luận là sä chuyän chäng uän tin. Phän län thân häu, bän bè cäa tôi thäng say mê säu täm tin täc và mäi ngäđäi đäu có mät hay hai, ba, bän danh sách email trên thới giới vô hình. Gäp câu chuyän hay, bài thơ, täm hình ta thäy quá thú vä, bän copy và bäm cái tách, chuyän đä cho bäng häu cùng thäng thäc. Täm lòng tät län nhä sông bä. Vì väy khi nhän đä cä và thäng thäc “hàng hä” cäa tri kä, tôi thäng cäm än.

Nhäng räi ngày qua ngày, bän tôi giä đän nhiäu quá, läi cäm tä thäa đän räi bây giä đành thäy tên “ngäđäi yêu” là phäi loäi bä.

Trong sä này có bän thân nhät, gäng häi nhiäu län, tôi bän viết ra 1 sä đäng giä bän hiän. Tiän đây xin phä biän räng ra cho bäng häu xa gän trên thới giới :

Thä nhät : Chuyän đánh nhau, lên án, buäc täi, tuyät đä xin đäng chuyän đi. Mình không phäi là ông tòa, cũng không phäi là thäa phát läi. Đäng thäi mình cũng không cùng phe cùng đäng väi anh em đang lâm chiän, lä nhän đä cä tin täc träi đánh xin bä qua. Xe cäa bän là xe tät, sä chä sä thäm tho, täi sao läi chä rác bän đäa qua xe tôi.

Thä hai : Khi nhän đä cä món hàng văn hóa quá hay, bài thơ trác tuyät, tác phäm häi häa phi thäng, áng văn xuät säc. Bän đä đä cä đä cä läi, thäy räng giä 1 mình là ích kä. Chät nghĩ đän anh em, đäng häi đäng thuyän bän chuyän tiäp cho nhau. Thä thì đä cä, nhäng phäi chäc chän räng chính bän đä đä cä đä cä läi. Räi xin làm phúc kèm theo chút tin täc. Cho biät đây là văn hay là thä. Tác giä là ai, xuät xä tä đäu. Quý hä tinh, bät quý hä đäa? Tài liäu không cän nhiäu, nhäng cän xuät säc, giäi iä thiäu rõ ràng cän thän. Quý biät chäng nào. Nhäu là tài liäu đính kèm

Công luận trên thi gi i o

Tác Giả: Giao Chi, San Jose
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 05:19

---

xin vui lòng d n cho bi t là ph i m bao lâu m i xong.

Anh em ta ph n l n tu i cao niên, thu c lo i anh hùng s t ru t. M ra h i lâu là ta t t ngay đ
l t qua bài khác.

Th ba : N u là ch b n hi n, th v n chính b n sáng tác, c n ghi rõ, đã là anh em, dù hay dù
không hay, mình cũng s đ c h t. Nh ng là s n ph m văn hóa c a thiên h , ph i xu t s c l m,
ph i tâm đ c l m thì hãy chuy n cho anh em. Không nên l m d ng.

D tính c tin.

N u quý v chia x v i chúng tôi quan ni m k trên, ch c h n b n đ i n th t cáo nh tr n g
h p Leyna Nguy n đã không tr thành tin t c n ào trên thi gi i o. Tin không có xu t x rõ
ràng. B n tin mang m c đích c nh giác m i ng i đ ng b l a, nh ng th c ra là m t tài li u m
l đ c ác r t đáng ti c. Ai cũng có th m ra 1 đ a ch Email d dàng. G i đi cho 1 s gi i h n
nh ng chính các n i nh n đ u tiên đã d tin, v i tinh th n ch ng C ng, vui v đ y ôhot news
l n m n tr?i đi?n to n.

R i t đó, b n tin h p d n đ a đi xa. Cá nhân chúng tôi nh n đ c 6 v t ng phát hành tin t c
trên thi gi i o g i đ n. H u h t đ u yêu c u đ c r i chuy n ti p cho r ng đ ng d lu n. Ôi,
d lu n ở đâu mà l i c n r ng đ ng nh th .

S h n g hái c a các b n có l c n ph i đ c xem l i, ít nh t là 1 l n vào d p cu i n m.

B i vì hình nh các b n tôi khi g i đi các tin t c đã có nh ng b n tin chính quý v cũng không
đ c k .

Đã có 1 l n tôi nh n đ c danh sách đ ng đ o quý v d bu i h p đón ti p 1 nhân v t t Vi t
Nam qua San Jose. Phe chào m ng g i ông là ng i ch ng đ i ch đ C ng s n t i Vi t Nam.
Phe khác lên án cho là nhà dân ch gi i hi u do c ng s n đ a qua.

Công luận trên thi gi i o

Tác Giả: Giao Chi, San Jose

Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 05:19

B n tôi thu c phe lên án nên chuy n đ n tôi danh sách đ i th mang t i đón gió tr c . Tôi đ c qua tên h th y có nhi u ng i quen, l i có c tên b n hi n.

Bèn g i phone báo tin: “Này, sao anh g i cho tôi danh sách mà anh g i là đón gió tr c l i có c tên anh.” B n hi n h t ho ng nói r ng, “Có th ng kh n n n nào nó b tên ‘moi’ vào, ‘moi’ l i không đ c k , đã ph bi n t ng quát r i. Kh quá.”

Kh th t. Tôi ph i nói r ng, “t nay chuy n c a ng i ta, n u ông có chuy n đi thì nh đ c ng c đ c xuôi hai l n r i hãy ph bi n.” Không khéo có ngày ông ph bi n danh sách 100 tên m i đón gió tr c , đi đêm v i c ng s n, có c tên chúng mình. Dù ông c n th n thêm hàng ch h t s c l ch s :

G i đ n v i s dè d t th ng l và xin ph bi n đ r ng đ ng đ lu n.

Ông b n r t thân c a tôi, m i tu n đang ph i đi l c th n m t l n, nh ng v n còn hăng hái chuy n thiên h s . Con ng i cao niên nh ng chân th t, c tin. Tin t c trên máy đ n toán làm b n hi n t u h a nh p ma. Mùa Xuân năm nay ch c ph i mua bi u b n m t b máy l c tin t c đ x đ ng m i khi lên ch i v i anh em trên thi gi i o.

Giao Chi, San Jose